

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei
cl. II 18.000 Lei

parohii cl. III 15.000 Lei
particulari . . 15.000 Lei

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

„Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului“.

Matei 28, 20.

AU ÎNCEPUT ȘCOALELE

De câteva zile școlile primare de pe întreg cuprinsul țării și-au deschis porțile pentru a primi la sânul lor tineretul nostru dornic de știință și dornic de lumină. În felul acesta începem un nou an de muncă intelectuală pe care l-am dori cât mai bogat în roade.

De bună seamă odată cu începutul școlii se ridică și o serie de probleme care trebuie să ne preocupe pe toți. La țară, cei dintâi îngrijorați sunt părinții. Copiii nu vor mai putea fi folosiți în treburile gospodăriei cu atâta teamei. Învățătorul conștiincios va ține — și pe bună dreptate — ca elevii să-i fie din vreme la școală pentru ca începutul să se facă în zodie bună. Și subliniem temeinicia acestui adevăr cu convingerea omului care știe că la o treabă bună trebuie să pornești din bună vreme.

Nu ne îndoim că autoritățile școlare s'au îngrijit din timp ca fiecare sat și fiecare cătun să-și aibă dascălul său. Lipsa învățătorului ca și absența lui în vremile acestea dela datorie ar constitui o greșală tot atât de mare ca și dezertarea unui soldat de pe câmpul de luptă. Copiii neamului au nevoie de lumină. Astăzi, când la orizonturile vremii au început să-și facă loc tot mai temeinic gândurile de egalitate pentru toți, nu se poate concepe ca unii copii să fie lipsiți de lumina cărții.

Biserica a privit întotdeauna cu dragoste la tineret. Ea știe că de felul cum se modelează sufletul copilului în cei mai fragezi ani ai tinereții depinde viitorul lui. Și atunci când la un moment dat unii dintre ei s'au abătut dela drumul ce le-a fost trasat, nu vor putea să-și ducă rătăcirea vreme prea îndelungată, pentru că nostalgia trecutului, cu toate amintirile și sburdălniciile ei, le vor apare cu atâta vigoare în fața ochilor sufletești încât va fi destul să apară un moment prielnic ca să se reîntoarcă la drumul de unde au plecat.

Dar Biserica are și alt motiv să privească cu îngrijorare viitorul școlilor. În afară de faptul că are o îndatorire sfântă de a fi fruntea învățământului, îndeplinind astfel porunca Mântuitorului Hristos de a propovădui cu timp și fără timp adevărurile mântuitoare, dar o obligă și un înalt comandament moral și social. Prin structura de azi a Statului, întreg învățământul e lăsat în mâinile laicilor. Sunt rare de tot cazurile unde se mai află și câte o școală primară confesională pusă sub supravegherea Bisericii. Ori, omul întreg nu-l formează numai cunoștințele tehnice, reci și rigide ale științei, ci îi mai trebuie și har de sus, îi mai trebuie și convingere care să-i modeleze inima după exemple de viață mai simțitoare și mai atente la neputința și sărăcia semenului.

Biserica are nevoie de oameni cu inimă, iar Statul de oameni întregi, de caractere alese în care să te poți bizui oricând. Caracterul moral însă nu-l poate forma și desvolta deplin nici o știință dacă nu are la bază o convingere nestrămutată de comuniune cu Cerul. Omul conștiincios, omul generos, dar mai ales omul corect nu-l poate forma decât disciplina aceea care pune pe om mereu în legătură cu Dumnezeu dela care vine tot darul și toată binecuvântarea. Când omul e convins că deasupra capului lui atârână o mână nevăzută și că de undeva, din apropierea lui ochiul cel atotvăzător a lui Dumnezeu pătrunde până în cele mai adânci tainite ale casei și ale sufletului lui, atunci nu mai e lipsă de control și nici de inspector pentru că totul pleacă din inimă și se va vădi în afară sub forma cea mai aleasă.

Prin pildele de muncă și de lepădare de sine pe care învățământul religios l-a pus în fața copiilor s'au făcut în decursul vremii, adevărate minuni. De aceea nu putem să subliniem îndeajuns valoarea educa-

tivă a acestui învățământ. Acum, la început de an școlar, e bine să-și aducă aminte fiecare preot-catihet că de felul cum va înțelege să-și facă datoria imprimând adevărurile religioase în sufletele micilor lui enoriași va depinde, ca mâine, viitorul lui și a parohiei ce o păstorește. În copilul acela mic, cât o sfârlează, se află în germene credinciosul de mai târziu, cu toate gândurile bune sau cu toate păcatele ce pot copleși pe un om. Dacă va ști clădi în sufletul lui zi de zi temeiurile veșnice ale Evangheliei, nu-i va fi teamă niciodată că atunci când va pași în viață acest copil îl va face de rușine. Dacă e adevărat că elevul aduce la școală mireasma celor șapte ani de acasă, nu-i mai puțin adevărat faptul că'n tot restul vieții copilul va purta în suflet nostalgia lecțiilor frumoase în care i s'a vorbit cu înaripare de resemnarea lui Iov, de bunătatea și curățenia lui Iosif, de dumnezeirea și binefacerile Mântuitorului Hristos și de atâtea altele din cuprinsul bogat al învățământului religios.

În afară de aceasta, suntem acum la începuturile unui veac nou. Gândurile pe cari le propovăduiește noua formă de viață, neînțelese bine de o mare parte a cetățenilor, pot duce la o serie de abuzuri care numai bune sfătuitoare nu pot fi. E adevărat că nimic nu-i mai frumos decât ca și stăpânirea să propovăduiască aceleași lucruri despre egalitate și înțelegere între oameni, dar răstălmăcite unilateral și interesat, pot degenera și de aci până la haos nu-i mare distanță. Nimic nu e mai frumos de pildă, decât ca omul să fie liber, să se poată bucura în liniște de drepturile pe cari i le conferă viața. Dar dacă această libertate nu pleacă dela o convingere superioară, nu pleacă din cele din lăuntru ale lui, dela cătușele care îl țin legat pe om de păcatele și patimile ce-l robesc, nu se face nimic. Căci liber nu e omul pentru a face ce vrea, fără să-i pese de semenul său, ci liber e acela care știe să facă deo-

sebiră între bine și rău, între moral și imoral, între dreptate și strâmbătate. Când fiecare om va putea face această distincție, hotărându-se sincer și spontan pentru facerea binelui și delăturarea răului, atunci s'a ajuns la un grad oarecare de libertate. În aceasta deprindere nu e bine ca omul să se joace cu sine. Să se obișnuiască din bună vreme să-și pună frâu pornirilor, căci numai măsura în care va reuși în această deprindere va putea spune că nu-l poartă răul din el, ci-l va învinge prin bine. Și în cazul acesta operăm cu păcatul. Cu păcatul sub forma lui dăunătoare, așa după cum îl condamnă Biserica și după cum îl condamnă fiecare ins care trăiește și simțește răutatea lui. Ori aportul social care se așteaptă astăzi dela Biserică nu poate fi adus sub o formă mai binefăcătoare decât a aceleia care i-a fost dată prin însași zămislirea ei din partea dumnezeului ei Intemeetor. Să fie purtătoarea stindardului dreptății și să lupte împotriva abuzurilor și a păcatelor cu toate armele spirituale de care dispune.

Dacă astăzi nu suntem așa cum am dori să fim și mai ales, dacă războiul a adus după sine o depreciere a adevărurilor morale, se cuvine să tindem cu toții spre remedierea răului. Și începutul se cuvine să-l facă fiecare cu sine mai întâi, dar pentru ca, rezultatul să se generalizeze pe întreg pământul țării, el trebuie pus la baza vieții.

În cazul acesta preoților catiheti le revine menirea de a insista cu toată temeinicia asupra acestor adevăruri în lecțiile pe cari le face micuților lor elevi. Propovăduit cu tact și metodic, vor face o operă nemuritoare.

Iată o parte din gândurile care e bine să se improspăteze în fiecare om al Bisericii. Și ele pot deveni realitate. Învățătura Mântuitorului Hristos e viață și viața se cuvine să tresalte în aceea care se apropie de duhul ei.

Dacă a fost cândva nevoie să se sublinieze aceste adevăruri,

cu atât mai vârtos e nevoie acum, când atâția își închipue că lumea bună pe care o așteptăm poate veni și fără de o contribuție directă a Bisericii. Noi o spunem însă că nu! Ce se

clădește pe nisip are temeinicia bordeiului, pe când ce se clădește pe temelie de piatră are temeinicia stâncii pe care ori cât o isbesc valurile tot stâncă rămâne.

Pr. AUG. FAUR

Probleme actuale

SECTELE RELIGIOASE

Biserica, instituție dumnezeiască bazată prin excelență pe dragoste și libertate, a îmbrățișat dela întemeiere viața omenească în toate ramurile ei, a organizat-o și a ridicat-o la înălțimi de trăire și realizări majore, înnoind în primul rând omul.

Climatul spiritual creștin însemnează pentru năzuințele mari omenești nu o suficiență, ci o plinătate de daruri și posibilități de trăire și afirmare. Viața bimilenară a omenirii, cu realizările ei în duhul înnoitor al Creștinismului, stă mărturie. De aceea, atitudinea celor ce se *despart* de Biserică spre a-și căuta o altă mântuire apare din capul locului nejustificată, întrezărindu-se dela început ca explicație a sectelor, elemente care nu au nimic comun cu esența doctrinei creștine.

Greșala cea mare a sectarilor de orice nuanță este că ei nesocotesc unitatea celor ce doresc mântuirea prin Hristos, adică unitatea Bisericii. „Și nu numai pentru aceștia mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în mine prin cuvântul lor, ca *toți să fie una*: precum tu, Părinte ești în mine și eu sunt în tine, așa și ei una să fie în noi, ca să creadă lumea că tu m'ai trimis”. (In. 17, 20—21). Iar lipsa de unitate rezultă din lipsa dragostei, fără de care toate sunt „aramă su-

nătoare”. (I Cor. 13, 1), dragostea fiind însăși legea de ființare a Bisericii (In. 15, 12), iar Biserica trupul lui Hristos și fiecare în parte membru al acelui trup. (I Cor. 12, 27).

Datoria Bisericii de a se îngriji de mântuirea tuturor, apare cu atât mai limpede, când e vorba de cei ce au căzut în păcatul desbinării. De aici rezultă trebuința de a lucra cu timp și fără timp, în marea operă de încreștinare a lumii.

Mulți sectari și chiar unii pretinși gânditori au în această ordine de idei, o atitudine cel puțin curioasă căci, dacă sunt gata a acuza de inerție, incapacitate, sau anchiloză spirituală Biserica, atunci când opera misionară li se pare că stagnează, — sunt foarte grăbiți a întrebuița noțiuni ca: fanatism, obscurantism, și altele, în caz contrar.

Adevărul este că Biserica nu și-a părăsit niciodată chemarea sa de mântuitoare a lumii și pe lângă grija de a împărtăși credincioșilor harurile sale, lățirea cuvântului dumnezeesc între neamuri a fost o neîntreruptă preocupare.

Istoria Bisericii cunoaște două perioade în cece privește ereziile și sectele: perioada vieții primare a Creștinismului, în a cărei frământare apostolii și ur-

mașii lor au cheltuit multă trudă pentru unificarea credinței, apoi o altă perioadă, fundamental deosebită de cea dintâi și care își are izvorul și începutul în Reformele din Apusul sec. XVI-lea.

Perioadele critice din istoria sbuciumată a continentului european mai ales, cu tulburările, suferințele și răsturnările de idealuri ce s'au produs, interpretate de către noi factori care au apărut pe scenă, toate acestea au favorizat desbinările în general, problema ce ne preocupă luând o desfășurare tot mai mare, ca o urmare în parte și a unor stări deficiente între eclesiastice.

Mulți oameni de bună credință, pe baza aparențelor, vor afirma că sectele sunt sortite *proprio motu* dispariției, având în vedere că ultima mare criză mondială prin care am trecut e pe cale, încetul cu încetul, să se consume. Deși perioadele de criză au favorizat confuziile, sectele trebuiesc considerate ca apariții mult mai complexe, cu aspecte variate, între care amintim fără a desvolta deocamdată, aspectele: psihologic, dogmatic, religios-bisericesc, social, politic, național, internațional, —

cece însemnează că opera misionară a Bisericii va trebui să fie bazată pe cunoașterea tuturor factorilor care pot contribui la fărâmițarea sau întărirea unității ei de duh și credință și în consecință, pe o bună organizare a lucrului misionar.

Toate relele din lume au teren prielnic acolo unde domnește păcatul și neștiința; în lupta contra acestora, slujitorii altarelor nu pot să se bazeze decât pe ei înșiși, întăriți în cuvântul și puterea lui Dumnezeu. Ei, care sunt chemați nu numai să cunoască, ci și să trăiască adevărurile mântuitoare creștine, trebuie să fie fiecare un apostol al lui Hristos, în locul unde au fost chemați. Azi se cere mai multă muncă și zel decât oricând pentru încreștinarea tuturor — chiar dacă n'ar exista secte, — pentru promovarea în lume a celui mai sublim ideal ce a fost dat vreodată omului: înstăpânirea dragostei, libertății și păcii în suflete, ca semn al împărăției lui Dumnezeu pe pământ, — știind că „cetatea care este așezată pe vârf de munte, nu se poate ascunde” (Mt. 5, 14).

Pr. GH. COJOCNEANU

Sfințirea bisericii dela Gostila

În drumul de înviore a credinței Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae a poposit Duminecă, 29 Sept. c. în parohia Gostila din tractul Dejului pentru a da viață bisericii pe care inimoșii credincioși o au înălțat Domnului. A fost un praznic mareț care a adunat la biserică toată obștea credincioșilor din parohie și comunele învecinate.

În drum spre Gostila Prea Sfinția

Sa a plecat în tovărășia P. C. Consilier A. Faur cu mașina Federalei „Plugarul” dela Dej, pe care dl Iosif Bălaș cu multă bunăvoință i-a pus-o la dispoziție.

În zi luminoasă de început de toamnă, praznicul se arăta mareț. Încă înainte de a intra în Poiana Blenchii un grup de călăreți în costume naționale au întâmpinat pe înaltul Arhieru cu cuvinte alese de

FOILETON

Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi

de: I. P. S. S. Mitropolit NICOLAE BĂLAN

Dela Sibiu ne-a sosit monumentalul volum „BISERICA ȘI VIAȚA” a I. P. S. S. Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului.

În graba de a împărtăși cititorilor noștri bucuria ce ne-a adus scrisul Marelui Șagunian, am socotit de bine a extrage câteva pasagii din lucrare, care singură spune, în acest fel, cu mult mai mult decât ar putea mijloci laudele noastre.

Fiindcă fiecare literă, fiecă cuvânt din această carte își are rostul și profunzimea sa, alegerea unor anumite pasagii ni s'a părut nespuse de grea, cum mai greu ni s'a părut un comentariu asupra volumului în întregime.

Pentru început vom da sub formă de foileton magnificele rânduri din cuvântarea ținută la Cluj, 5 Martie 1933 (Dumineca ortodoxiei) în cadrul „Frăției ortodoxe Române” — purtând ca titlu „Ortodoxia în mijlocul frământărilor de azi”.

*

„Idea care ne-a întrunit în această adunare era demult o dorință generală a sufletelor noastre. Felicit comitetul de inițiativă pentru că a avut fericita inspirație de a-i da la vreme cuvânt, pe care trimitându-l dela om la om în tot cuprinsul mitropoliei noastre ardelenice, ne-a chemat să facem, în chiar Dumineca Ortodoxiei, această demnă și im-

punătoare afirmare a conștiinței noastre de creștini ortodocși.

Nu suntem clericali!

Declar răspicat și în auzul tuturor că noi nu suntem clericali și n'am venit să ocrotim asemenea tendințe, fiindcă nu le avem în sufletele noastre și caracterul ca și tradiția noastră le refuză categoric. Clericalismul este o noțiune politică importantă din Apus, unde biserica în evul mediu a urmărit tendințe de supremație asupra puterii civile, iar preoțimea s'a constituit în clasă privilegiată, cu scopuri de dominațiune, alături de aristocrație...

Dar noi ce privilegii să apărăm? Nu este o crudă ironie a vorbi de privilegii mai ales aici în Ardeal? Dar n'a stat Biserica noastră și slujitorii ei veacuri de-a rândul alături de țărănul iobag? Și n'a izbit înaintea tuturor pe ierarhii și pe preoții noștri mânia brutală a celor ce voiau să ne desființeze neamul? Acesta este singurul, dar marele și gloriosul nostru privilegiu moral: de a fi suferit în rând cu poporul pe care l-am păstoriț, făcându-ne una cu durerile lui!

Și atunci de ce să fim clericali? Ca să ne ocrotim latifundiile pe cari niciodată nu le-am avut? Să apărăm privilegiile de cao nicicând n'am fost împărtășiți? O nu, toiagul nostru de păstorie n'a însemnat putere de stăpânire feudală, ci a fost steagul sfânt al credinței, în jurul căruia s'a strâns în șireaguri de dărză rezistență un popor întreg, făcând să-i bată inima la fel și închegându-l într'o singură voință, în mijlocul urgiei prin care a trecut...

Mirenii în Biserică

E momentul ca în mijlocul acestei adunări, care înseamnă o conștiință ridicare a mirenilor noștri pentru idealurile spirituale ale Bisericii, să fac în numele meu, al fraților mei ierarhi și al iubitei noastre preoțimi, declarațiunea solemnă, că noi cei dintâi ne simțim datori să apărăm drepturile ce se cuvin mirenilor în Biserica noastră. Mai pot veni vremuri grele și ele sunt de față și astăzi, dar independent de răutatea vremilor noi apărăm drepturile ce se cuvin mirenilor și avem nevoie de colaborarea lor, fiindcă sunt parte constitutivă a Bisericii.

Ortodoxia și ideea națională

Intr'adevăr, în sfera ortodoxiei ca orientare în lume și ca concepție de viață intră și factorul național, asupra căruia credința aruncă o lumină caldă și-l adâncește.

O lege biologică ne arată că speciile din natură, cu cât se dezvoltă mai mult, cu atât se diferențiază mai mult unele și altele și cu atât se fixează fiecare mai distinct în interiorul său. Această lege biologică mi se pare că se poate verifica și în domeniul vieții popoarelor. Spuneți-mi când au fost popoare ca Francezii, Englezii și Germanii mai naționale în toată ființa lor și mai naționaliste în simțirea lor, ca astăzi, când au ajuns la un nivel atât de înalt al culturii lor?...

Iată de ce naționalitatea, cu cât mai mult va progresa cultura, va rămâne o putere constitutivă și determinantă în istoria lumii, iar naționalismul, decurgând din acest fapt al naționalității, va fi un superior principiu etic, care va pune

beneventare. La intrarea în comună tabloul se arăta și mai mareț. La pitorescul coastelor presărate cu pădure se adăugau decorurile vii ale sutelor de credincioși, podoaba porții cu verdeț și un car împodobit cu tot ce țesătoria casnică a putut produce mai românesc și mai artistic. Au vorbit Domnii: Prof. Gh. Neamțu, prefectul județului, N. Roșu, pretor, Vasile Oprea, primar și un domn Colonel în numele garnizoanei din Dej. Tuturor le-a răspuns Prea Sfinția Sa asigurându-i că aduce toată dragostea și tot interesul pentru toți aceia cari muncesc în ogorul Bisericii și al Neamului.

De aci până la biserică Prea Sfinția Sa și-a urmat drumul într'un car cu șase boi. În fața bisericii a ascultat cuvântul P. C. Prot. Zaharie Man și a C. preot local Samuil Țura. Și merita să se sublinieze faptul că odată cu bucuria pe care credincioșii o au de a li se sfinți biserica a spus Pr. Țura se mai adaugă și aceea că acum pășește pe meleagurile lor cel dintâi Vlădică a Bisericii noastre.

Din cauza mulțimii din cale afară de mare, întreg serviciul divin s'a făcut în curtea bisericii. În decursul Sf. Liturghii a hirotonit întru diacon pe clericul Alexandru Cotuțiu pentru parohia Gârboul Dejului. Răspunsurile la sf. slujbă au fost date într'o formă impresionantă de corul bisericii din Dej de sub aleasa conducere a dlui Ion Galan, primul secretar al parchetului din Dej. La predică Prea Sfinția Sa a plecat dela cuvintele Sfintei Evanghelii: „Precum voiți să vă faceți oamenii, faceți și voi lor asemenea”. Cuvântul Stăpânului se desfășura ușor și convingător printre lacrimile și suspinele credincioșilor, luminând și încălzind pe toți. La sfârșit marea mulțime a trecut prin fața Arhierelui ca să fie stropită cu apă sfințită, după care ceremonialul a luat sfârșit.

Masa frățească din localul școlii confesionale a fost un prilej binevenit de a se deschide inimile și de a se înfrăți gândurile. Și entuziasmul a fost cu atât mai mare cu cât corul dlui Galan abia aici și-a arătat toată contribuția pe care o poate da. Prin cele câteva cântece a câștigat simpatia și încrederea unanimă a celor de față. Totuși însă surpriza ne-a rezervat-o pentru mai târziu, când în amurg de seară a dat un ales concert în fața credincioșilor adunați la praznic. Corul este tânăr, dar prin felul în care s'a prezentat și-a asigurat un loc bine stabilit în rândul aceluia cari cunosc rosturile artei și muncesc pentru frumos. Noi îi felicităm din toată inima.

La acest praznic au fost de față Dnii Gh. Neamțu, prefectul județului, N. Roșu, pretorul plasei, Iosif Bălaș, directorul Federalei „Plugarul”, Ilie Moholea, natar, Z. Man, protopop, preoții I. Danciu, Oct. Lador, I. Bot, T. Ciuruș-Caila, T. Perhaița, D. Purdea, Gh. Munteanu, Bilț, I. Valerian și alți mulți al căror nume ne scapă.

La Gostila ca și la Mărișel și ca și la Mociu Prea Sfinția Sa a continuat acelaș drum apostolesc care vădește cum mai clar nu se poate, că sufletul poporului este și rămâne alături de Biserică care i-a fost mamă bună și în vremuri cu soare dar și în zile de obidă.

Cronicar.

Statele Unite și Dardanelele. Departamentul de stat a anunțat oficial Luni seara că se crede că s'ar putea ca Statele Unite să-și amplifice punctele sale de vedere în legătură cu situația Dardanelor dacă acest lucru se va considera drept indicat.

Guvernul turc a rugat guvernul Statelor Unite să-și exprime părerea în legătură cu ultima notă sovietică și că înalte personalități militare și diplomatice au actualmente conversații în această privință.

PORUNCILE ELEVULUI

1. Poartă-te curat, îngrijește-ți corpul și ferește-ți inima de murdărie. Cel ce știe de rușine și roșește, poate fi ușor îndreptat.

2. Poartă-te bine în școală, dacă vrei să ajungi ceva în viață și să fi de folos țării tale, țară pe care tu o iubești mai mult decât pe oricare alta.

3. Sa nu-ți irosești timpul alergând după nimicuri, căci nimicurile le poți găsi oricând, dar timpul nefolosit la vremea lui, nu îl vei mai putea ajunge niciodată.

4. Invață să fii credincios cuvântului dat și în lucrurile mărunte, numai așa vei ajunge să fi credincios lucrurilor mari.

5. Silește-te să fii cinstit cu tine însuși și să nu lucrezi de mântuială. Să nu cauți să întreci pe colegi la învățătură, ca să vorbească alții de tine. Tu nu înveți pentru notă și din mândrie, ci înveți ca să știi și de dragul frumuseții cunoștințelor învățate.

6. Să n'ai două purtări: Arătându-te sfânt în fața profesorilor și necuviincios față de colegi sau părinți. Gândul și vorba ta să fie gemene cu fapta bună, chiar și atunci când nu te vede nimeni.

7. Fii bun camarad cu colegii și fii demn de încredere. Nu te lăsa dus de exemplul vreunui coleg rău: nici la vorbă, nici la fapte.

8. Nu te făloși cu puterea și știința ta, poate alții știu mai mult și pot

mai mult decât tine. Dimpotrivă: sari și ajută-i pe cei slabi și neștiutori, dar fără să-i jignești, arătându-le că tu ești mai mult decât ei. Făcând astfel, vei dovedi că și un tânăr poate avea o inimă mare.

9. Iubește natura și bucură-te de frumusețile ei. Invață dela ea ce e bine și ce e rău: Să nu fii nestatornic în lucrurile tale ca frunza moartă, pe care o poartă vântul la întâmplare, ci fii ca picătura de apă, care găurește stânca, căzând în acelaș loc.

Nu căuta să faci totdeauna ceea ce e ușor, căci tu te pregătești pentru viață, iar lecțiile vieții sunt mai grele decât cele ce le primești la școală.

De aceea tu nu vei vedea în profesor un dușman, dacă îți dă de lucru. E bine să te deprinzi de timpuriu cu munca, căci ea e pârhia vieții cinstită. Stăruind vei învinge greutatea care le-ai socotit mult peste puterile tale, iar mulțumirea ce o simți, învingând atari greutăți, va fi una din cele mai curate mulțumiri din viața ta.

10. Să te ocupi cu ceva folositor și în afară de îndatorirea școlară, ca să te poți socoti mai târziu între oamenii, sare își croesc singuri un drum în viață. Numai sclavii lucrează doar ceea ce li se poruncește.

Fii încredințat că această muncă, izvorită din dorința de înălțare Domnului o va binecuvânta.

V. VLAD

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Cărți de un miliard lei pentru elevii săraci. Ministerul Educației Naționale aduce la cunoștință că a hotărât să cumpere din bugetul său

cărți în valoare de un miliard destinate a fi împărțite elevilor săraci dela școlile secundare, în special pentru elevii gimnaziului unic. Primii elevi cărora li se vor împărți manualele sunt aceia din regiunile bân-

în mișcare simțăminte nobile și generoase, va disciplina individul să-și tempereze egoismul și să se devoteze unor scopuri cari trec dincolo de eul său; în sfârșit, o putere care va servi ca îndemn de muncă, la abnegație și jertfe.

Componentele substanței românești

Neamul și ortodoxia sunt componentele originare ale substanței românești. Printr'una ne-am așezat punctul arhimedic pe pământ, prin cealaltă ni s'a deschis Cerul cu lumina lui — și așa ne-am menținut locul sub soare ca ceea ce suntem și nu ne-am renegat în mijlocul tuturor furtunilor prin care am străbătut. Și numai așa, de s'ar deslănțui toate vrăjmașiile asupra noastră, prin virtuțile neamului întărite de suflul divin al ortodoxiei, nici porțile iadului nu ne vor putea birui! • Un popor trăiește mai presus de toate prin sufletul său. De aceea, datorită cea mare a clipei de față este să întărim *temeliile sufletului* pe cari se razimă existența acestui neam. Credințele mari sunt forța care dă curaj de viață unei națiuni. Ele o ridică pe culmi de unde ia contact cu valorile cele veșnice și-i imprumută concepția de viață în care și încadrează idealurile sale în traiul pe acest pământ, cu toată povara vremii...

Inoirea forțelor morale

Trăim zile grele și ele ne obligă să ne colaborăm cu cugetul până la ultimele temeiuri ale vieții și să deschidem toate izvoarele de învoire. Altfel ne zbatem în neputință. Ce înseamnă toată tehnica grăbită a lgitilor, toată echilibristica calculului bugetare, toată virtuozitatea transacțiilor politicianiste, față de *marea problemă a înoirii for-*

țelor morale ale neamului? Fără de acestea nu putem răzbi deasupra presiunii contingentelor zilei și a crizelor de tot felul, care țin în nesiguranță și într'o dureroasă zbuciumare întreaga viață națională. Medicina mai nouă prescrie pentru organismele debilitate terapia cu raze solare. Acest tratament cu raze din înălțimea idealurilor spirituale ne trebuie și nouă pentru învierea organismului nostru moral, slăbit de mulțimea boalelor cari l-au copleșit.

Ne trebuie un *front unic al sufletelor*, al convingerilor, încheat printr'o credință care să mute munții. Această credință nu poate fi alta decât cea sfântă ortodoxie, concrecută cu sufletul nostru, care scăpare s'a făcut nouă din neam în neam și care ne-a mai hărăzit un rol providențial în istoria universală prin acel „atlet al creștinătății”.

Veniți și luați lumină!

Veniți cu toții cei cari ne înrolăm sub drapelul pe care-l înălțăm astăzi, să ne facem purtătorii și răspânditorii comorilor acestui capital spiritual.

Veniți Voi luminații *dascăli* ai Universității și reprezentanți consacrați ai literelor și științei, și primiți mâna unei armonioase colaborări, pe care cu încredere v'o întinde credința și Biserica. Noi n'am oprit pământul să se miște după interpretările noastre și n'am ars pe ruguri știința nimănui...

Veniți Voi toți *dascălii școlii românești* și vă formați idealul de educație, care să vă încălzească inimile, în contact cu idelul de viață al dumnezeescului Învățător al lumii.

Veniți Voi *tineri* cari ca o semănătură veselă de primăvară purtați nădejdele de mâine ale neamului, veniți și vă adăpați sufletele voastre înse-

tate din apa cea vie a idealismului credinței și din duhul înviorător al lui Hristos Mântuitorul.

Veniți Voi *fiicele neamului*, cu candelile aprinse v'apropiați de Mirele care vă aduce în dar comoara virtuților pentru fecioare în haină albă, pentru mame bune, pentru soții credincioase și devotate.

Veniți Voi *slujbașii țării noastre* și învățați din înțelepciunea divină ce înseamnă conștiința împăcată a slugilor celor harnice cari n'au îngropat talentul, ci l-au făcut să rodească spre binele tuturor.

Veniți Voi *muncitorii fabricilor și atelierelor*, ca și *milioanele celor ce răstoarnă brazdele glii strămoșești* și vă apropiați de Fiul Teslarului din Nazaret și de sămănătorul care-și aruncă sămânța Sa întru nădejde pe câmpiile sufletelor noastre.

Veniți toți *fii acestui neam* cari în ortodoxa credință ați primit botezul Celui ce prin dumnezeiasca-i ființă gândurile le înalță și prin ideal și dar de Sus le purifică, veniți în marea comunitate a celor ce prin rugăciune se închină și proslăvesc pe Hristos Stăpânul și Mântuitorul sufletelor noastre.

Aici e atmosfera cu aer proaspăt în care energiile se dezvoltă, caracterele cresc, se petrec în pace procesul vieții statului, rodește cu îmbelșugare cultura și se bucură sufletul neamului.

Aici lumina și darul lui Hristos se pogoară ca seva cea bună a sufletelor, prin elementul divin al ortodoxiei.

Cu sufletul stăpânit de emoția cucernică din Dumineca Învierii, încheiu apelul adresat întregii obștii credincioase, zicându-i:

Veniți și luați lumină!

tuile de secetă. Instrucțiuni s'au trimis în acest sens tuturor școlilor din țară în vederea întocmirii tablourilor cu elevii recomandați de către dirigințe și comitetele de clasă.

În afară de cărțile cumpărate de minister, editorii au fost obligați să predea departamentului școlilor o cotă de 10 la sută din toate manualele tipărite, astfel încât, stocul cărților ce se vor distribui gratuit va fi considerabil mărit. Prin aceasta, Ministerul Educației Naționale și guvernul realizează unul din punctele importante ale programului său de activitate.

Examen de capacitate pentru învățători. Ministerul Educației Naționale aduce la cunoștința celor interesați că examenul de capacitate pentru învățători se va ține la 20 Octombrie 1946.

La acest examen se pot prezenta: a) absolvenții de școală normală cu opt clase; b) licențiații în literă, filozofie, științe și teologie; c) absolvenții, cu sau fără bacalaureat, ai liceului teoretic; d) absolvenții a opt clase de seminar teologic; e) rezstanțierii normalști care au căzut de 3 ori la examenul de diplomă.

Candidații dela punctele: b, c și d, vor face dovada că au funcționat un an, ca suplinitori în învățământul primar sau au lucrat cel puțin trei luni de zile într-o școală de aplicație.

Pentru acest examen se fixează 2 centre: la Timișoara, pentru regiunea Timișoara și vestul Ardealului și la București, pentru restul țării.

Cererile de înscriere la examen se vor adresa: la școala normală de băieți din Timișoara, pentru centrul Timișoara și Minister Direcția Învățământului Normal, pentru centrul București.

Taxa examenului este de 50.000 lei.

Recoltarea frunzarelor și a stufului s'a terminat. Pe data de azi, încetează recoltarea frunzarelor pe întreaga țară.

Rezultatele sunt mulțumitoare, recoltându-se circa 2000 de vagoane, cu care se vor completa în timpul iernii lipsa de nutrețuri în județele deficitare.

Deasemeni, operațiunile de recoltare a stufului din bălțile Dunării și din Delta, sunt pe terminate. S'au recoltat cantități destul de mari, care urmează a fi folosite în parte ca hrană a vitelor concentrate în aceste regiuni, iar cealaltă parte se va transporta în județele deficitare în special din Moldova.

† **Eleonora Dejeu născ. Baier.** În zorii zilei de 12 Sept. a. c. a încetat din viață tânăra și distinsă preoteasă Eleonora, soția credincioasă a C. pr. Augustin Dejeu din parohia Valea-Drăganului, la frageda vârstă de 22 ani ai scurtei sale vieți și după 5 ani de fericită căsătorie, lăsând în afară de soțul nemângăiat și un copil de 3 ani. Fiindcă suferințele trupesti a acestei blânde și modeste preotese au fost extrem de mari, Domnul a chemat-o la sine, pentru a căpăta ușurarea binemeritată.

Înmormântarea defunctei s'a făcut în parohia Valea-Drăganului, iar trupul ei firav a fost așezat spre vecinică odihnă, la umbra bisericii de acolo în ziua de 14 Septembrie a. c. de către un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Protopop Petre Pop al Huedinului.

Tânărul preot Augustin Dejeu a fost pus la cea mai grea încercare prin pierderea soției sale. Crucea vieții C. sale va trebui să o poarte cu demnitate și resemnare, trebuind să fie și mamă copilașului orfan.

Rugăm pe Bunul Dumnezeu să odihnească în pace tânăra dispărută, iar pe vrednicul preot Dejeu să-l întărească Cel de Sus cu vrednică și sporitoare faptă.

EXTERNE

Declarațiile președintelui Truman la primirea ministrului României. Corespondentul special al agenției „Tass” transmite: Domnul ministru Ralea a prezentat scrisorile de acreditare. E. Woodward șeful protocolului departamentului de stat a venit la Legația română pentru a conduce oficial pe d. ministru Ralea.

Conversația a decurs neformal și foarte cordial. Președintele Truman a declarat că a citit Istoria poporului român. A dat asigurări verbale că va promova legături economice, financiare și culturale între cele două popoare și că deasemeni va face tot posibilul pentru încurajarea acestor relații. A declarat că este foarte mulțumit de reluarea legăturilor. D. ministru Ralea a răspuns că nădăjduiește în bunele legături între Statele Unite și România. D. Truman a predat apoi răspunsul oficial scris la declarația dlui Ralea.

Audiența a durat 20 de minute.

Adoptarea raportului final asupra tratatului cu România. În ședința de Joi dimineața a comisiei militare, raportul final asupra tratatului cu România a fost adoptat în unanimitate după două ore de discuții, care au avut ca rezultat diferite rectificări de amănunt și de redactare.

Raportul asupra tratatului cu Bulgaria a fost și el luat în discuție, dar președintele a socotit că examinarea lui ar cere prea mult timp și de aceea a amânat-o pentru ședința viitoare.

Urări adresate M. S. Regelui și Poporului Român. „Dupăce ambasadorul României a dat asigurări că țara sa este dornică de colaborare la pacea lumii, președintele Truman și-a exprimat plăcerea de a primi scrisorile prin care M. S. Regele Mihai acreditând un trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Washington indică prin aceasta realizarea relațiilor diplomatice dintre Statele Unite și România”.

„În cursul perioadei armistiștiului — a spus președintele Truman, — ce a urmat, în conformitate cu convenția dela Ialta și altele, guvernul Statelor Unite s'a străduit să participe în mod cooperativ la refacerea unei Românie independente sub un guvern reprezentând cu adevărat și în mod larg voința poporului.

„De aceea, guvernul Statelor Unite a primit cu satisfacție asigurarea dată de guvernul român că alegerile viitoare din România vor fi libere și echitabile. Aceste asigurări au constituit o bază pentru recunoșterea din partea Statelor Unite”.

Apoi președintele a continuat:

„Vă rog să transmiteți M. S. Regelui Mihai și prin El poporului român salutările mele cordiale și cele mai bune urări din partea poporului Statelor Unite”.

Cu toată formarea unui guvern național sub președinția dlui Nehru, India nu cunoaște liniștea. Calcutta e frământată de noi incidente și întreaga provincie Bengal e în fierbere.

Dintre cei trei parteneri, englezii, hindușii și musulmanii, primii nu sunt mulțumiți fiindcă planurile lor de pacificare au dat greș, hindușii nu sunt lăsați să se bucure de victoria lor politică, iar musulmanii au impresia că au fost trădați.

Rezultatele: 33 de morți și 130 răniți înregistrați săptămâna trecută.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 301/1946 prot.

CONCURS

Pentru întregirea postului de preot-paroh în parohia de clasa I Chintelnic din protopopiatul Bistrița, jud. Năsăud, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul nostru oficial „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Salar dela Stat conform pregătirii.

2. Casă parohială cu dependințe și grădină în stare bună.

3. Sesiune parohială în întindere de 25 jug. arător și fânaș.

4. Un drept în pădurea urbarială la una soarte de lemne și 2 (două) drepturi de pășunat în pășunea compozitorului.

5. Venitele stolare uzitate în parohie. Doritorii de-a ocupa acest post, își vor înainta cerere timbrată legal, însoțită de actele necesare și de aprobarea Prea Sfințitului Episcop Nicolae, oficiului nostru protopopesc în termen legal.

Candidații se vor putea prezenta în parohie cu prealabila noastră învoire, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Bistrița, la 20 August 1946.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Pr. V. Mureșianu, adm. prot.

Nr. 5175/1946. Aprob. A.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 2 Octombrie 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar

CONCURS

Pentru întregirea postului de preot-paroh în parohia ortodoxă română din Stânceni protopopiatul Reghin, județul Mureș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea” organul oficios al Eparhiei ort. române de Cluj.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială în natură.

2. Salar dela stat conform calificației personale a candidatului.

3. Porțiunea canonică în estindere de 15 jughere, din care 1½ jug. grădină, iar restul pământ arător și cositor. Apoi usufructul de pășunat pe un teritor de 80 jughere pădure-pășune.

4. Una ferdelă de porumb sfărmat de fiecare păreche cununată, fie în natură fie în bani la prețul zilei — văduvii și văduvele plătesc numai jumătate.

5. Stola obicinuită.

6. Relut de lemne de focărit.

Consiliul parohial ortodox român din Stânceni.

Pr. Ioan Sălăgean
adm. ppresb.

Nr. 6019/1946. Aprob. A.

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial dela 25 Sept. 1946.

NICOLAE
Episcop

V. Bogdan
secretar eparhial

Episcopia Ortodoxă a Maramureșului

Nr. 1954/946.

Comunicat

1. C. Preoți, cari au fost în slujba Episcopiei Maramureșului în 1940, ori de au fost refugiați, sau expulzați, sau au rămas în cuprinsul eparhiei, în timpul stăpânirii maghiare, după dictatul dela Viena, sunt invitați cu stăruință să aștearnă pe hârtie întâmplările din comuna lor, așa cum le cunosc direct din experiență, din pătimire proprie, sau ce au aflat dela informatori vrednici de credință, provocându-se mai ales la mărturia unor oameni în viață.

Insemnările acestea, până la încheierea anului 1945, se vor introduce în *Cronica parohială* și ni se vor trimite și Centrului Episcopesc, spre a se adăuga la memoriul Episcopiei noastre, publicat sub Nrul 726/1941.

2. Toți C. Preoți, din toate parohiile, vor alcătui, cu ajutorul consiliului parohial și al bătrânilor, pomelnicul *ctitorilor* și binefăcătorilor bisericilor și paracliselor noastre și-l

vor atârna la Proscomidier, pentru pomenire. Pomelnicul acesta se va întregi și cu numele începătorilor și luptătorilor pentru revenire la ortodoxie, în fiecare parohie și filie.

Cu prilejul serbării hramului bisericii (paraclisului), pomelnicul se va citi în auzul tuturor, în cadrul unei cuvântări potrivite, amintindu-se daniile și meritele lor, pentru ortodoxie și Biserică.

3. Unde nu s'a făcut până acum, C. Preoți vor alcătui tabloul *Eroilor* ortodocși, morți în războiul I—II mondial, și alături de ei vor pune și pe mucenicii, cari au suferit moarte pe urma prigonirii pentru credința lor religioasă și națională în cei 4 ani de stăpânire maghiară, după dictatul dela Viena. Tabloul încadrat, se va păstra într'un colț potrivit din Sf. Biserică, sub o icoană (a Sf. Gheorghe) cu candelă. Și vor fi pomeniți la ziua eroilor, la parastas.

Consiliul Eparhial

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj